

Bruselj, 31. julij 2025
(OR. en)

11315/25

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0244 (NLE)

COPEN 202
DROIPEN 79
JAI 1042
ENV 704
RELEX 1009

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	29. julij 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2025) 434 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o kazenskopravni zaščiti okolja

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 434 final.

Priloga: COM(2025) 434 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.7.2025
COM(2025) 434 final

2025/0244 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o kazenskoopravni zaščiti
okolja**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Ta predlog se nanaša na sklenitev, v imenu Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o kazenskopravni zaščiti okolja (v nadaljnjem besedilu: Konvencija).

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Kazniva dejanja zoper okolje povzročajo veliko škodo okolju, zdravju ljudi in gospodarstvom ter postajajo vse bolj zaskrbljujoča v EU in po vsem svetu. Za trgovino s prepovedanimi drogami, trgovino z ljudmi in ponarejanjem je okoljska kriminaliteta četrta največja organizirana kriminalna dejavnost na svetu. Letno narašča za 5 do 7 %⁽¹⁾. Kazniva dejanja, kot so nezakonito krčenje gozdov, onesnaževanje vode, zraka in tal, trgovina s snovmi, ki tanjšajo ozonski plašč, divji lov in druga kazniva dejanja, močno škodijo biotski raznovrstnosti in zdravju ljudi ter uničujejo celotne ekosisteme. Zaradi globalnega učinka nastale škode in degradacije, v kateri je pogosto vpleten organizirani kriminal na čeznacionalni ravni, so potrebni odločno ukrepanje, tesno mednarodno sodelovanje na podlagi skupnega razumevanja kategorij okoljske kriminalitete, sankcije in čezmejno sodelovanje.

EU v zadnjih desetletjih postopoma krepi svoja prizadevanja za ureditev ravnanja, ki škoduje okolju. Danes številni zakonodajni instrumenti EU, zlasti direktive, določajo ustrezne standarde in omejitve za različne okoljske sektorje ter s tem povezane obveznosti za nosilce dolžnosti. Da bi še izboljšala varstvo okolja in okrepila boj proti okoljski kriminaliteti, je EU sprejela Direktivo (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi direktiv 2008/99/ES in 2009/123/ES (v nadaljnjem besedilu: direktiva o okoljski kriminaliteti). Direktiva o okoljski kriminaliteti določa skupna minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij za učinkovitejše varstvo okolja ter glede ukrepov za preprečevanje okoljske kriminalitete in boj proti njej ter učinkovito izvrševanje okoljskega prava Unije. Direktiva o okoljski kriminaliteti je začela veljati 20. maja 2024, države članice pa morajo sprejeti potrebne ukrepe za njen prenos do 20. maja 2026.

Tudi Svet Evrope kot institucija, ki je s Konvencijo o kazenskopravni zaščiti okolja iz leta 1998⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: Konvencija iz leta 1998) sprejela prvi mednarodni instrument za boj proti okoljski kriminaliteti, priznava potrebo po okrepljenem mednarodnem pristopu k boju proti tem kaznivim dejanjem.

Konvencija iz leta 1998 nikoli ni začela veljati, saj ni bilo doseženo potrebno najmanjše število ratifikacij ali pristopov.

Zato je usmerjevalni odbor Sveta Evrope za nadzor in usklajevanje dejavnosti na področju preprečevanja in nadzora kriminala – Evropski odbor za vprašanja kriminalitete (v nadaljnjem besedilu: CDPC) – ustanovil delovno skupino strokovnjakov za kazenskopravno zaščito okolja (v nadaljnjem besedilu: CDPC-EC), ki naj bi v študiji izvedljivosti⁽³⁾ preučila možnosti za nadaljnje ukrepanje, pri čemer bi ocenila, ali je priprava nove konvencije, ki bi nadomestila obstoječo Konvencijo iz leta 1998, izvedljiva in ustrezna, ta skupina pa je nato junija 2022 odločila, da je priprava nove konvencije izvedljiva in ustrezna.

⁽¹⁾ UNEP in Interpol, Rapid Response Assessment: The Rise of Environmental Crime, junij 2016.

⁽²⁾ Konvencija o kazenskopravni zaščiti okolja, ETS št. 172, sprejeta dne 4. novembra 1998.

⁽³⁾ Feasibility Study on the Protection of the Environment through Criminal Law (Študija izvedljivosti o kazenskopravnem varstvu okolja), CDPC(2021)9-Fin.

Odbor ministrov Sveta Evrope je 23. novembra 2022 sprejel mandat novega Odbora strokovnjakov za kazenskopravno zaščito okolja (PC-ENV)⁽⁴⁾. PC-ENV je bil ustanovljen in pooblaščen, da pod vodstvom Odbora ministrov in CDPC pripravi novo Konvencijo o kazenskopravni zaščiti okolja.

Unija se je o Konvenciji pogajala na podlagi četrte možnosti iz člena 216(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), v skladu s katero se lahko Unija pogaja o mednarodnem sporazumu in ga sklene, kadar ta sporazum „[...] lahko vpliva na skupna pravila ali spremeni njihovo področje uporabe“.

V skladu s členom 218(3) in (4) PDEU je Unijo v pogajanjih o Konvenciji zastopala Evropska komisija, in sicer v skladu s Sklepom Sveta o pooblastitvi Evropske komisije za sodelovanje pri pogajanjih⁽⁵⁾.

Unija je dejavno sodelovala v pogajanjih in si prizadevala zagotoviti skladnost Konvencije s pravom Unije in direktivo o okoljski kriminaliteti ter kakovost in dodano vrednost Konvencije na mednarodni ravni.

Po več krogih pogajanj⁽⁶⁾ se je PC-ENV na četrtem zasedanju, ki je potekalo od 4. do 7. junija 2024, dogovoril o besedilu nove konvencije.

Odbor ministrov Sveta Evrope je Konvencijo sprejel [...] in jo dal na voljo za podpis [...] v [...].

Konvencija je v celoti skladna s pravom Unije na splošno in zlasti z direktivo o okoljski kriminaliteti ter bo med drugimi članicami Sveta Evrope in ključnimi mednarodnimi partnerji, ki lahko postanejo pogodbenice Konvencije, spodbujala ključne koncepte iz pristopa Unije k ureditvi okoljske kriminalitete na svetovni ravni.

Vsebina Konvencije

Cilji Konvencije so učinkovito preprečevanje okoljske kriminalitete in boj proti njej, spodbujanje in krepitev nacionalnega in mednarodnega sodelovanja ter določitev minimalnih pravil za usmerjanje držav v njihovi nacionalni zakonodaji.

Konvencija se nanaša na preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje, pregon in sankcioniranje kaznivih dejanj ter opredeljuje izraze „nezakonit“, „voda“, „ekosistem“ in „odpadki“. Te opredelitve so v celoti skladne z ustreznimi opredelitvami in pojmi iz prava EU.

Konvencija pogodbenice zavezuje, da sprejmejo potrebne ukrepe za sprejetje njenih določb. Zajema ukrepe za opredelitev nezakonitih ravnanj, ki so zajeta v njej, kot kaznivih dejanj v nacionalnem pravu in za določitev ustreznih sankcij ter več ukrepov za zagotovitev učinkovitega boja proti okoljski kriminaliteti, vključno z ukrepi, ki zadevajo vire, usposabljanje, sodelovanje in strateške pristope.

Poglavje o materialnem kazenskem pravu se nanaša na nezakonita in naklepna kazniva dejanja, povezana z onesnaževanjem in dajanjem na trg proizvodov, ki kršijo okoljske zahteve, kazniva dejanja, povezana s kemičnimi snovmi, radioaktivnim materialom ali snovmi, živim srebrom, ozonu škodljivimi snovmi in fluoriranimi toplogrednimi plini,

⁽⁴⁾ Evropski odbor za vprašanja kriminalitete (CDPC) – Mandat Odbora strokovnjakov za kazenskopravno zaščito okolja (PC-ENV), CM(2022) 148-add2final.

⁽⁵⁾ Sklep Sveta (EU) 2023/2170 z dne 28. septembra 2023 o pooblastitvi Evropske komisije, da v imenu Evropske unije sodeluje pri pogajanjih o konvenciji Sveta Evrope, ki bo nadomestila in zamenjala Konvencijo o kazenskopravni zaščiti okolja iz leta 1998 (ETS št. 172) (UL L, 2023/2170, 16.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2170/oj>).

⁽⁶⁾ Krogi pogajanj so potekali od 16. do 18. oktobra 2023, od 27. do 29. februarja 2024 ter od 4. do 7. junija 2024.

kazniva dejanja v zvezi z odpadki, napravami, ladjami ter nezakonitim odvzemom površinske ali podzemne vode, trgovino z nezakonito pridobljenim lesom, nezakonitim rudarjenjem in usmrtnitvijo, uničevanjem, odvzemom in posedovanjem zaščitene prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst, trgovanjem z zaščitnimi prostoživečimi živalskimi ali rastlinskimi vrstami, nezakonitim slabšanjem stanja habitatov na zaščitenem območju ter kazniva dejanja, povezana z invazivnimi tujerodnimi vrstami.

Konvencija določa tudi, da se kot posebno hudo kaznivo dejanje opredeli vsako kaznivo dejanje, ki ga zajema Konvencija, če je storjeno naklepno in povzroči posebej resno škodo ali uničenje.

Poseben oddelek o splošnih kazenskoopravnih določbah vključuje določbe o napeljevanju, pomoči in poskusu, pristojnosti, odgovornosti pravnih oseb, sankcijah in ukrepih, obteževalnih okoliščinah ter upoštevanju prejšnjih obsodb, ki jih je izrekla druga pogodbenica. Sankcije za fizične osebe bi morale vključevati zaporno kazen in lahko vključujejo tudi denarne kazni. Sankcije za pravne osebe bi morale vključevati kazenske ali nekazenske denarne sankcije in bi lahko vključevale druge ukrepe, kot so prepoved opravljanja gospodarske dejavnosti, odvzem pravice do javnih ugodnosti ali pomoči ter onemogočenje dostopa do javnih sredstev in uvedba sodnega nadzora. Pogodbenice bi morale omogočiti tudi zamrznitev, zaseg in odvzem predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, določenimi v skladu s to konvencijo.

Preiskovanje in pregon kaznivih dejanj ne bi smela biti pogojena s prijavo. Osebe, ki imajo zadosten interes ali ki uveljavljajo kršeno pravico, in nevladne organizacije, ki spodbujajo varstvo okolja, bi morale imeti pravico sodelovati v kazenskem postopku, če take pravice v pogodbenici obstajajo v postopkih, ki zadevajo druga kazniva dejanja.

Konvencija pogodbenice zavezuje k medsebojnemu sodelovanju in usklajevanju v skladu s to konvencijo ter prek ustreznih mednarodnih in regionalnih instrumentov o sodelovanju v kazenskih zadevah. Omogoča tudi izmenjavo informacij med pogodbenicami ob hkratnem upoštevanju pravil o varstvu podatkov.

Poleg tega Konvencija določa ukrepe za zaščito žrtev in prič ali oseb, ki prijavijo kazniva dejanja ali kako drugače sodelujejo s pravosodjem.

Ustanovil se bo odbor pogodbenic, ki bo sestavljen iz predstavnikov pogodbenic in bo prek spremljevalnega mehanizma spremljal izvajanje Konvencije ter bo olajševal zbiranje, analizo in izmenjavo informacij, izkušenj in dobrih praks med pogodbenicami.

Konvencija pogodbenicam zagotavlja tudi podlago za uveljavljanje nekaterih pridržkov, vključno z možnostjo organizacij za regionalno povezovanje, da na podlagi svojega harmoniziranega prava opredelijo obseg nekaterih pojmov iz Konvencije.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Pogajanja o Konvenciji so potekala ob upoštevanju celovitih pogajalskih smernic, ki jih je Svet sprejel 28. septembra 2023 skupaj s pooblastilom za pogajanja.

Konvencija je v celoti skladna s ciljem Unije za visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja, kot je določeno v členu 3(3) PEU in členu 191 PDEU.

Konvencija natančno odraža področje uporabe, strukturo in vsebino direktive o okoljski kriminaliteti ter zajema zadeve, ki spadajo v pristojnost Unije, kot je opredeljeno v Pogodbah.

Pravne opredelitve in terminologija v Konvenciji so skladne z ustreznimi pravnimi opredelitvami in pojmi v pravu EU, na primer opredelitev „ekosistema“ v členu 2(2)(c)

direktive o okoljski kriminaliteti in členu 3(c) Konvencije. Kategorije kaznivih dejanj v Konvenciji ustrezajo kaznivim dejanjem, določenim v direktivi o okoljski kriminaliteti, ter določbam o odgovornosti oseb in sankcijah, procesnih pravicah in sodelovanju, preventivnih ukrepih in udeležbi civilne družbe.

Kazniva dejanja zoper okolje v Konvenciji in njihovo področje uporabe so jasno opredeljeni in združljivi s pravom EU, zlasti s seznamom kaznivih dejanj iz člena 3(2) direktive o okoljski kriminaliteti. Seznam kaznivih dejanj, ki jih zajema Konvencija, obravnava naklepno in nezakonito ravnanje ter je v celoti skladen s kaznivimi dejanji, določenimi v direktivi o okoljski kriminaliteti. Kaznivo dejanje „nezakonitega ribolova“, ki je bilo v prvotnem osnutku Sveta Evrope, ni vključeno v besedilo, o katerem se je dogovorilo na ravni strokovnjakov, ker pogodbenice o tem niso dosegle dogovora. Prav tako ni bilo dogovora o obsegu in opredelitvi kaznivega dejanja „nezakonitega rudarjenja ter nezakonite trgovine z minerali in kovinami“, kakor je bilo predlagano v prvotnem osnutku Sveta Evrope. Zadevna določba je bila preoblikovana in zdaj zajema le rudarske dejavnosti, ki se izvajajo brez zakonsko zahtevanega soglasja za izvedbo, kar je v skladu z direktivo o okoljski kriminaliteti. Poleg tega Konvencija podobno kot direktiva o okoljski kriminaliteti opredeljuje „posebej hudo kaznivo dejanje“ v primeru uničenja ali nepopravljive, obsežne in znatne škode ali dolgotrajne, obsežne in znatne škode ekosistemu znatne velikosti ali okoljske vrednosti, habitatu na zavarovanem območju oziroma kakovosti zraka, tal ali vode.

Določbe iz prvotnega osnutka Konvencije Sveta Evrope, ki se nanašajo na obveznosti držav in potrebno skrbnost, nevladne organizacije in civilno družbo, izobraževanje, sodelovanje zasebnega sektorja in medijev ter oceno okoljskih trditev so bile črtane in v končnem besedilu Konvencije niso ohranjene.

Določbe Konvencije, ki se nanašajo na preprečevanje in ozaveščanje, usposabljanje strokovnjakov in zbiranje podatkov, so bile spremenjene in vsebinsko usklajene z ustreznimi določbami direktive o okoljski kriminaliteti (na primer s členoma 16 in 18 direktive o okoljski kriminaliteti).

Splošne kazensko pravne določbe, kot so tiste, ki se nanašajo na napeljevanje, pomoč in poskus, pristojnost, odgovornost pravnih oseb, sankcije in ukrepe, zamrznitev in odvzem ter obteževalne okoliščine, ki so vključene v Konvencijo, so v veliki meri usklajene z ustreznimi določbami direktive o okoljski kriminaliteti. Poleg tega se te določbe odražajo tudi v drugih instrumentih kazenskega prava EU, kot so Direktiva (EU) 2024/1226 (Direktiva o opredelitvi kaznivih dejanj in sankcij za kršitev omejevalnih ukrepov Unije) in Direktiva (EU) 2017/1371 (Direktiva o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava), ter v drugih instrumentih, kot je Direktiva (EU) 2024/1260 (Direktiva o povrnitvi in odvzemu premoženja).

Odgovornost pravnih oseb iz člena 34 Konvencije je v celoti usklajena z določbami člena 6 direktive o okoljski kriminaliteti, saj za oba instrumenta veljajo enaki pogoji in uporabljata enako besedilo. Poleg tega je tudi člen 33 Konvencije, ki ureja pristojnost, usklajen z določbami člena 12 direktive o okoljski kriminaliteti, saj obe določbi določata podobne obvezne razloge za določitev pristojnosti, določba o uveljavljanju pristojnosti s strani več kot ene pogodbenice Konvencije pa po vsebini in naravi ustreza določbi iz navedene direktive.

Določbe Konvencije v zvezi s sankcijami za fizične osebe od pogodbenic zahtevajo zagotovitev, da se kazniva dejanja iz Konvencije kaznujejo z zaporno kaznijo (vendar ne določajo posebnih minimalnih zahtev za najvišje zaporne kazni, kot je določeno v direktivi o okoljski kriminaliteti). Pogodbenice lahko uvedejo tudi denarne sankcije. Te določbe o kaznih za fizične osebe so v skladu z direktivo o okoljski kriminaliteti in so vključene tudi v druge instrumente kazenskega prava EU, kot je na primer Direktiva (EU) 2024/1226. Oba pravna

okvira določata denarne sankcije, za pravne osebe pa tudi spremljevalne sankcije ali ukrepe, kot so prepoved opravljanja gospodarske dejavnosti, onemogočanje dostopa do javnih sredstev, vključno s postopki javnega naročanja, nepovratnimi sredstvi in koncesijami ter odvzem dovoljenj in pooblastil. Vrste kazni in ukrepov iz Konvencije so vključene tudi v direktivo o okoljski kriminaliteti ter so usklajene z drugimi kazenskopravnimi instrumenti EU, kot sta člen 9 Direktive (EU) 2017/1371 in člen 7 Direktive (EU) 2024/1226.

Zamrznitev in odvzem predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja zoper okolje, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji zoper okolje, iz ustreznega pravnega okvira sta vključena v člen 35(3) Konvencije in člen 10 direktive o okoljski kriminaliteti. Poleg tega je pojem začasne zamrznitve in odvzema predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, iz člena 35(3) Konvencije usklajen z Direktivo (EU) 2024/1260 o povrnitvi in odvzemu premoženja ter Uredbo (EU) 2018/1805 o vzajemnem priznavanju sklepov o začasnem zavarovanju in sklepov o odvzemu. Podobne določbe o zamrznitvi in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, so tudi v členu 10 Direktive (EU) 2024/1226 in členu 10 Direktive (EU) 2017/1371.

Oba pravna okvira določata obteževalne okoliščine, Konvencija v členu 36, direktiva o okoljski kriminaliteti pa v členu 8. Medtem ko Konvencija vključuje enake obteževalne okoliščine kot direktiva o okoljski kriminaliteti, pa so v Direktivi našteje še druge obteževalne okoliščine, kot sta uničenje dokazov ali ustrahovanje prič ali pritožnikov s strani storilca. Poleg tega tudi obteževalne okoliščine iz člena 8 Direktive (EU) 2024/1226 skoraj v celoti odražajo tiste iz Konvencije.

Pomen pravice oseb, ki imajo zadosten interes ali ki uveljavljajo kršeno pravico, in nevladnih organizacij ki spodbujajo varstvo okolja, do sodelovanja v postopkih je poudarjen v členu 39 Konvencije in členu 15 direktive o okoljski kriminaliteti.

Medtem ko se bo direktiva o okoljski kriminaliteti uporabljala za kazniva dejanja zoper okolje v Uniji, ima Konvencija širši geografski doseg, ki zajema članice Sveta Evrope in tretje države po svetu, ki lahko postanejo pogodbenice Konvencije. Konvencija je zato edinstvena priložnost za spodbujanje varstva okolja zunaj Unije v mednarodni pravno zavezujoči pogodbi.

V skladu s pogajalskimi smernicami bi bilo treba doseči združljivost Konvencije s pravnim redom Unije, kar prispeva k uresničevanju ciljev politike Unije za varstvo okolja in v največji možni meri odraža področje uporabe nove direktive o okoljski kriminaliteti. S pridržkom glede opredelitve pomena in obsega izrazov iz člena 56(3) Konvencije se zagotavlja skladnost Konvencije s pravnim redom Unije, vključno in zlasti z direktivo o okoljski kriminaliteti.

• **Usklajenost z drugimi politikami Unije**

Konvencija je v celoti skladna z drugimi politikami EU in od EU ne bo zahtevala spremembe pravil, predpisov ali standardov na nobenem področju urejanja.

Konvencija ima skupne cilje tudi z drugimi politikami in zakonodajo Unije, katerih cilj je izvajanje temeljnih pravic, zapisanih v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

Natančneje, načelo nediskriminacije iz Konvencije je v celoti skladno z zakonodajo Unije o nediskriminaciji in bo spodbujalo vključevanje upoštevanja enakosti v izvajanje Konvencije.

Konvencija je skladna tudi z Naslovom V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki Evropski uniji podeljuje pristojnosti na območju svobode, varnosti in pravice. Evropska unija je poleg direktive o okoljski kriminaliteti sprejela tudi celovit sklop pravnih

instrumentov za boj proti okoljski kriminaliteti in drugim kaznivim dejanjem. Naslednji pravni instrumenti ali predlogi so del tega pravnega okvira:

- Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava,
- Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije,
- Direktiva (EU) 2024/1260 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o povrnitvi in odvzemu premoženja,
- Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ,
- Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ter nadomestitvi in razveljavitvi sklepov Sveta 2009/371/PNZ, 2009/934/PNZ, 2009/935/PNZ, 2009/936/PNZ in 2009/968/PNZ,
- Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ,
- Okvirni sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu.

Konvencija je skladna tudi s pravnim redom Unije na področju varstva podatkov, vključno s splošno uredbo o varstvu podatkov⁽⁷⁾ in direktivo o varstvu podatkov pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj⁽⁸⁾.

Poleg tega je Konvencija skladna s celovitim sklopom okoljskega prava Unije, ki je trenutno veljavno ali v postopku revizije in je zajeto v novi direktivi o okoljski kriminaliteti kot horizontalnem instrumentu. Okoljsko pravo Unije in direktiva o okoljski kriminaliteti sta medsebojno povezana, saj je za opredelitev kaznivega dejanja iz direktive o okoljski kriminaliteti potrebno nezakonito ravnanje, tj. kršitev obveznosti, kot je opredeljena v okoljskem pravu Unije.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Ta predlog se predloži Svetu v skladu s členom 218(6) PDEU.

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(6) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta. Če se pri preizkusu akta Unije izkaže, da ima ta dva cilja ali dva sestavna dela, pri čemer je eden od njiju glavni ali prevladujoč, drugi pa stranski, mora v

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov).

⁽⁸⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ.

skladu s sodno prakso akt temeljiti na samo eni pravni podlagi, in sicer tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj oziroma sestavni del.

Konvencija v veliki meri sovпада z direktivo o okoljski kriminaliteti. Ker je glavni cilj Konvencije določiti minimalna pravila o opredelitvi zadevnih kaznivih dejanj, določiti minimalne standarde za sankcije in določiti minimalne standarde za druge ukrepe za učinkovitejši boj proti okoljski kriminaliteti, je pravna podlaga za direktivo o okoljski kriminaliteti, torej člen 83(2) PDEU, tudi materialna pravna podlaga za sklenitev Konvencije.

Ker predlog zadeva področje, za katero se uporablja redni zakonodajni postopek (člen 83(2) PDEU), je postopkovna pravna podlaga člen 218(6), drugi pododstavek, točka (a)(v), PDEU, zato je potrebna odobritev Evropskega parlamenta.

• **Pristojnost Unije**

Narava mednarodnih sporazumov („sporazumi, ki zadevajo le EU“ ali „mešani sporazumi“) je odvisna od pristojnosti Unije glede določenega predmeta urejanja.

Člen 3(2) PDEU določa, da ima Unija izključno pristojnost „za sklenitev mednarodnega sporazuma, [...] kolikor lahko vpliva na skupna pravila ali spremeni njihovo področje uporabe“. Zlasti je Sodišče Evropske unije pojasnilo, da „ugotovitev takega tveganja [vpliva na pravila EU ali njihove spremembe z mednarodnimi sporazumi] ne predpostavlja popolnega ujemanja med področjem, ki ga zajemajo mednarodne zaveze, in tistim, ki ga zajema pravna ureditev Unije“, ampak da „lahko take zaveze na področje uporabe skupnih pravil Unije vplivajo ali pa ga spremenijo tudi takrat, kadar spadajo na področje, ki je v velikem delu zajeto s takimi pravili“⁽⁹⁾. Pri analizi narave pristojnosti Unije je treba upoštevati področja, ki jih zajemajo pravila Unije in določbe predvidenega sporazuma, njihov predvidljiv prihodnji razvoj ter naravo in vsebino navedenih pravil in določb, da bi se ugotovilo, ali lahko predvideni sporazum ogrozi enotno in dosledno uporabo pravil Unije ter pravilno delovanje sistema, ki ga vzpostavljajo⁽¹⁰⁾.

Glede na to, da se področje uporabe Konvencije v veliki meri prekriva z direktivo o okoljski kriminaliteti, lahko sklenitev vpliva na skupna pravila Unije ali spremeni njihovo področje uporabe v smislu člena 3(2) PDEU.

Nova konvencija tesno odraža strukturo, naravo, vsebino in področje uporabe direktive o okoljski kriminaliteti. Oba instrumenta vsebujeta določbe o namenu in področju uporabe, terminologiji in opredelitvah pojmov, kaznivih dejanjih, odgovornosti pravnih oseb, pristojnosti, sankcijah in ukrepih, obteževalnih okoliščinah, procesnih pravicah in sodelovanju, preventivnih ukrepih in udeležbi civilne družbe. Poleg tega je bilo med pogajanja iz prvotnega osnutka konvencije, ki ga je predlagal PC-ENV, črtanih več določb, zato je besedilo Konvencije postalo še bolj skladno z direktivo o okoljski kriminaliteti. Črtane določbe so se nanašale na obveznosti države in potrebno skrbnost, nevladne organizacije in civilno družbo, izobraževanje, sodelovanje zasebnega sektorja in medijev, oceno okoljskih trditev, nezakonit ribolov, ustanovitev skupine strokovnjakov za varstvo okolja in ukrepe proti okoljski kriminaliteti, sodelovanje parlamenta pri spremljanju ter na veljavnost in pregled pridrzkov. Več določb je bilo v primerjavi s prvotnim osnutkom tudi precej spremenjenih, na primer opredelitev pojma „nezakonit“ in posebno hudega kaznivega dejanja (prej imenovanega „ekocid“), ki zdaj natančno odražata vsebino direktive o okoljski kriminaliteti.

Poleg tega so pravila Unije o okoljski kriminaliteti v veljavi od leta 2008, glede na vse večji pomen in vpliv teh kaznivih dejanj pa bodo še naprej pomembna prednostna naloga in se bodo

⁽⁹⁾ Zadeva C-114/12, Komisija/Svet, ECLI:EU:C:2014:2151, točki 69 in 70.

⁽¹⁰⁾ Mnenje 1/13 z dne 14. oktobra 2014, ECLI:EU:C:2014:2303, točka 74.

razvijala na ravni Unije. Ker Konvencija spada na področje, ki ga v veliki meri pokrivajo skupna pravila EU, bi morala imeti Unija izključno zunanjo pristojnost, da Konvencijo za Unijo sklene kot sporazum, ki „zadeva le EU“.

Konvencija določa, da je na voljo za podpis Evropski uniji (člen 53(1)). Konvencija vključuje tudi določbe o pridržkih, ki omogočajo, da se z izjavo opredeli obseg izraza „nezakonit“ in pojmov „notranje pravo“, „notranje določbe“, „zaščiten“ oziroma „zavarovan“ in „zahteva“, ki se uporabljajo v opredelitvi nekaterih kaznivih dejanj iz Konvencije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ni relevantno.

- **Sorazmernost**

Konvencija ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje cilja politike, ki je učinkovit boj proti okoljski kriminaliteti, in je zato v skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5(4) PEU. Unija s sprejetjem direktive o okoljski kriminaliteti že izvaja notranjo pristojnost na tem področju.

Premisleki v zvezi z direktivo o okoljski kriminaliteti veljajo tudi za Konvencijo, saj sta vpliv kaznivih dejanj zoper okolje in pomen varstva okolja čezmejna in zahtevata mednarodni pristop. Konvencija opredeljuje obseg kaznivih dejanj, da se zajamejo vsa zadevna ravnanja, obenem pa se omejuje na tisto, kar je potrebno in sorazmerno. Kazniva dejanja in sankcije iz Konvencije so omejeni na hude kršitve okoljskega prava in tako spoštujejo sorazmernost.

- **Izbira instrumenta**

Člen 218(6) PDEU določa, da Komisija oziroma visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko predložita predloge Svetu, ki sprejme sklep o sklenitvi mednarodnega sporazuma. Glede na predmet predvidenega sporazuma je primerno, da Komisija v ta namen predloži predlog.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Evropska komisija ni izvedla posebnega posvetovanja z deležniki o tem predlogu.

Priprava Konvencije je bila plod skupnih prizadevanj Odbora strokovnjakov Sveta Evrope za kazensko pravno zaščito okolja, vključene pa so bile države članice Sveta Evrope in države opazovalke, tudi Sveti sedež.

V skladu z zavezo Sveta Evrope, da bo sodeloval z različnimi deležniki, so bili v razvoj Konvencije vključeni tudi prispevki predstavnikov civilne družbe in drugih mednarodnih organizacij, vključno s Programom Združenih narodov za okolje (UNEP), Uradom Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC), svetovno pobudo za odpravo kriminala, povezanega s prostoživečimi vrstami, organizacijo Wild Legal ter mednarodno ustanovo Wildlife Justice Commission.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Pogajalska stališča Unije za Konvencijo so bila pripravljena v posvetovanju z Delovno skupino Sveta za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (COPEN).

- **Ocena učinka**

Ni relevantno.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Cilj Konvencije je izboljšati okolje, saj zanjo velja člen 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), ter tako tudi dobrobit državljanov, kar pozitivno vpliva na pravico do življenja (člen 2 Listine), pravico do telesne celovitosti (člen 3), skrb za otroke in njihovo dobrobit (člen 24), pravico do zdravih delovnih pogojev (člen 31) in pravico do preventivnega zdravstvenega varstva (člen 35).

S Konvencijo sta zagotovljena nujnost in sorazmernost vsakega poseganja v varstvo osebnih podatkov, in sicer z zagotavljanjem uporabe ustreznih zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov iz člena 42 Konvencije v zvezi z osebnimi podatki, ki se prenašajo, v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi sporazumi.

Konvencija zadeva temeljne pravice, in sicer

- svobodo gospodarske pobude – z določitvijo odgovornosti pravnih oseb v členu 34 in jasno določitvijo, v katerih primerih bo pravna oseba odgovorna za kazniva dejanja zoper okolje, ter določitvijo sankcij proti pravnim osebam v členu 35(2), ki morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne, s čimer se zagotovita nujnost in sorazmernost vsakega poseganja v svobodo gospodarske pobude;
- načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni (člen 49 Listine) – z določitvijo učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih ukrepov, ki upoštevajo težo kaznivega dejanja, v členu 35, določitvijo posebno hudih kaznivih dejanj v členu 31 ter določitvijo obteževalnih okoliščin v členu 36;
- ter pravico, da se za isto kaznivo dejanje kazensko ne preganja ali kaznuje dvakrat (člen 50 Listine – *ne bis in idem*) – z možnostjo upoštevanja pravnomočnih obsodb, ki jih je izrekla druga pogodbenica, iz člena 37,

pogodbenice pa bi jo morale izvajati in uporabljati ob ustreznem spoštovanju navedenih pravic.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Konvencija predvideva finančne prispevke držav nečlanic za dejavnosti odbora pogodbenic. Medtem ko bodo vsi člani Sveta Evrope prispevali iz rednega proračuna Sveta Evrope v skladu s Statutom Sveta Evrope, bodo pogodbenice, ki niso članice, zagotovile izvenproračunske prispevke. Prispevek nečlanice Sveta Evrope skupaj določita Odbor ministrov in zadevna nečlanica.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Konvencija določa spremljevalni mehanizem, prek katerega odbor pogodbenic, ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenic, spremlja izvajanje Konvencije. Odbor bo tudi olajševal zbiranje, analizo in izmenjavo informacij, izkušenj in dobrih praks med pogodbenicami, po

potrebi pa tudi učinkovito uporabo in izvajanje Konvencije, ter bo podajal mnenja o vseh vprašanjih v zvezi z uporabo Konvencije.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1 pojasnjuje namen Konvencije.

Člen 2 opredeljuje obseg Konvencije.

Člen 3 vsebuje opredelitve pomembnih pojmov iz Konvencije.

Člen 4 določa uporabo načela nediskriminacije za Konvencijo.

Člen 5 določa celovite in usklajene politike pogodbenic Konvencije.

Člen 6 določa oblikovanje in objavo nacionalne strategije.

Člen 7 določa, da morajo pogodbenice dodeljevati finančne in človeške vire.

Člen 8 določa, da pogodbenice usposablajo strokovnjake.

Člen 9 določa obseg zbiranja podatkov in raziskav.

Člen 10 določa splošno obveznost na podlagi Konvencije, da se sprejmejo potrebni zakonodajni ali drugi ukrepi za preprečevanje kaznivih dejanj, določenih s Konvencijo.

Člen 11 določa ukrepe za ozaveščanje.

Člen 12 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonitim onesnaževanjem.

Člen 13 določa kazniva dejanja v zvezi z dajanjem proizvodov, ki kršijo okoljske zahteve, na trg.

Člen 14 določa kazniva dejanja v zvezi s kemičnimi snovmi.

Člen 15 določa kazniva dejanja v zvezi z radioaktivnim materialom ali snovmi.

Člen 16 določa kazniva dejanja v zvezi z živim srebrom.

Člen 17 določa kazniva dejanja v zvezi z ozonu škodljivimi snovmi.

Člen 18 določa kazniva dejanja v zvezi s fluoriranimi toplogrednimi plini.

Člen 19 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonitim zbiranjem, obdelavo, prevozom, predelavo, odstranjevanjem oziroma pošiljanjem odpadkov.

Člen 20 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonitim obratovanjem ali zaprtjem objekta, povezanega z nevarno dejavnostjo.

Člen 21 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonitim obratovanjem ali zaprtjem objekta, povezanega z nevarnimi snovmi.

Člen 22 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonitim recikliranjem ladij.

Člen 23 določa kazniva dejanja v zvezi z izpusti onesnaževalnih snovi z ladij.

Člen 24 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonitim odvzemom površinske ali podzemne vode.

Člen 25 določa kazniva dejanja v zvezi s trgovino z nezakonito pridobljenim lesom.

Člen 26 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonitim rudarjenjem.

Člen 27 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonito usmrtnitvijo, uničevanjem, odvzemom in posedovanjem zaščitene prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst.

Člen 28 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonito trgovino z zaščitnimi prosto živečimi živalskimi ali rastlinskimi vrstami.

Člen 29 določa kazniva dejanja v zvezi z nezakonitim slabšanjem stanja habitatov na zaščitenem območju.

Člen 30 določa kazniva dejanja v zvezi z invazivnimi tujerodnimi vrstami.

Člen 31 določa, kaj se šteje za posebej hudo kaznivo dejanje.

Člen 32 opredeljuje napeljevanje, pomoč in poskus.

Člen 33 določa, v katerih primerih pogodbenice določijo svojo pristojnost v zvezi s Konvencijo.

Člen 34 določa odgovornost pravnih oseb.

Člen 35 določa sankcije in ukrepe.

Člen 36 določa obteževalne okoliščine.

Člen 37 določa možnost upoštevanja prejšnjih obsodb, ki jih je izrekla druga pogodbenica.

Člen 38 določa začetek in nadaljevanje postopka.

Člen 39 našteva primere, v katerih bi morale pogodbenice razmisliti o podelitvi pravic do sodelovanja v postopkih osebam in nevladnim organizacijam.

Člen 40 določa mednarodno sodelovanje v kazenskih zadevah.

Člen 41 določa možnost posredovanja informacij med pogodbenicami brez predhodne zahteve.

Člen 42 določa, da je treba spoštovati pravila o varstvu podatkov iz veljavne zakonodaje in mednarodnih sporazumov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

Člen 43 določa položaj žrtev v kazenskih preiskavah in postopkih.

Člen 44 določa zaščito prič v skladu s Konvencijo.

Člen 45 določa zaščito oseb, ki prijavijo kazniva dejanja ali sodelujejo s pravosodjem v skladu s Konvencijo.

Člen 46 določa sestavo odbora pogodbenic in njegove notranje postopke.

Člen 47 navaja, kateri drugi predstavniki se ali se lahko imenujejo v odbor pogodbenic.

Člen 48 našteva naloge odbora pogodbenic.

Člen 49 se nanaša na razmerje do drugih virov mednarodnega prava.

Člen 50 se nanaša na spremembe konvencije.

Člen 51 določa učinke Konvencije.

Člen 52 ureja mehanizem za reševanje sporov v zvezi s Konvencijo.

Člen 53 določa podpis in začetek veljavnosti Konvencije.

Člen 54 določa pristop k Konvenciji.

Člen 55 se nanaša na ozemeljsko področje uporabe Konvencije.

Člen 56 določa možnost pridržkov glede nekaterih določb Konvencije, zlasti možnost organizacij za regionalno povezovanje, da na podlagi svojega harmoniziranega prava opredelijo obseg nekaterih pojmov iz Konvencije.

Člen 57 določa odpoved Konvencije.

Člen 58 določa primere, v katerih je potrebno uradno obvestilo generalnega sekretarja Sveta Evrope.

- **Besedilo Konvencije in uradna obvestila**

Besedilo Konvencije se predloži Svetu skupaj s tem priporočilom.

Besedilo pridržka se predloži skupaj s tem priporočilom.

V skladu s Pogodbama Komisija v imenu Unije pošlje uradno obvestilo iz člena 58 Konvencije, s čimer se izrazi soglasje Unije, da jo Konvencija zavezuje.

V skladu s Pogodbama Komisija pošlje tudi uradna obvestila iz členov 14(2), 20(2), 21(2), 26(2) in 29(2) Konvencije –

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o kazenskoopravni zaščiti okolja

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 83(2) v povezavi s členom 218(6), drugi pododstavek, točka (a), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s Sklepom Sveta [XXX] z dne [...] ⁽²⁾ je bila [...] podpisana Konvencija Sveta Evrope o kazenskoopravni zaščiti okolja (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) s pridržkom njene poznejše sklenitve.
- (2) V Konvenciji so določbe o njenem namenu in področju uporabe, pravnih opredelitvah pojmov in terminologiji, kaznivih dejanjih, odgovornosti pravnih oseb, sankcijah in drugih ukrepih, obteževalnih in olajševalnih okoliščinah, procesnih pravicah in sodelovanju, preventivnih ukrepih in udeležbi civilne družbe v zvezi z okoljsko kriminaliteto.
- (3) Evropski parlament in Svet sta 11. aprila 2024 na podlagi člena 83(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejela Direktivo (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾, ki se v veliki meri sklada s Konvencijo.
- (4) Glede na to, da področje uporabe in materialne določbe Konvencije v veliki meri sovpadajo z Direktivo (EU) 2024/1203, lahko sklenitev Konvencije vpliva na skupna pravila Unije ali spremeni njihovo področje uporabe v smislu člena 3(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Unija ima zato izključno zunanjo pristojnost za sklenitev Konvencije.
- (5) Za zagotovitev združljivosti med Konvencijo in Direktivo (EU) 2024/1203 bi morala Unija uporabiti možnost iz člena 56(3) Konvencije, da s pridržkom določi obseg izraza „nezakonit“ in drugih pojmov, ki se uporabljajo za opredelitev kaznivih dejanj na podlagi Konvencije.
- (6) Konvencijo in pridržek bi bilo treba odobriti.
- (7) [V skladu s členom 3 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in

⁽¹⁾ Odobritev je objavljena v UL L [...].

⁽²⁾ UL L [...], [...], str. [...].

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o kazenskoopravnem varstvu okolja in nadomestitvi direktiv 2008/99/ES in 2009/123/ES (UL L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska [s pismom z dne ...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi tega sklepa.] ali [V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja].

- (8) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanjo ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.
- (9) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal XXXX⁽⁵⁾ –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Konvencija Sveta Evrope o kazenskopравни zaščiti okolja se odobri⁽⁶⁾.

Člen 2

Pridržek se odobri⁽⁷⁾.

Člen 3

Ta sklep začne veljati [...] ⁽⁸⁾.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

⁽⁵⁾ UL C [...], [...], str. [...].

⁽⁶⁾ Besedilo Konvencije je objavljeno v UL L, [...].

⁽⁷⁾ Pridržek je objavljen v UL L, [...].

⁽⁸⁾ Datum začetka veljavnosti Konvencije bo objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*.